

PÓST- OG FJARSKIPTASTOFNUN

Ákvörðun nr. 26/2007 um útnefningu fyrirtækis með umtalsverðan markaðsstyrk og álagningu kvaða á heildsölumarkaði fyrir aðgang að koparheimtaugum (markaður 11)

Póst- og fjarskiptastofnun (PFS) hefur með vísan til 17. gr. laga nr. 81/2003, um fjarskipti, ásamt síðari breytingum, greint heildsölumarkað fyrir aðgang að koparheimtaugum (markaður 11). Með bréfi, dags. 27. september 2006, voru drög að greiningu á markaði 11 send til fjarskiptafyrirtækja og þeim boðið að gera athugasemdir við markaðsgreininguna og niðurstöðurnar. Eftirfarandi aðilar sendu inn athugasemdir við frumdrögin: Samkeppniseftirlitið, IP fjarskipti ehf. (Hive), Og fjarskipti ehf. (Vodafone), Síminn hf. og TSC ehf. Greining á markaði 11 hefur nú verið uppfærð í samræmi við þær athugasemdir sem teknar voru til greina, auk þess sem öll tölfræði hefur verið uppfærð í samræmi við nýjustu tölur.

Skipulagsbreytingar voru gerðar á samstæðu Símans í mars 2007. Í kjölfar þeirra skiptist fjarskiptarekstur Símasamstæðunnar aðallega á milli Símans og Mílu ehf. Míla á og starfrækir allar koparheimtaugar í landinu sem falla undir markað 11. Póst- og fjarskiptastofnun uppfærði frumdrögin með tilliti til aðilaskipta Símans og Mílu í markaðsgreiningunni og birti aftur til umsagnar aðilanna, þann 24. ágúst sl., og var þeim gefið færi á að koma að athugasemdum sínum varðandi þá ákvörðun stofnunarinnar að færa aðild að málinu frá Símanum yfir til Mílu. Engar athugasemdir bárust frá fyrirtækjunum varðandi þetta atriði.

Með bréfi dags. 9. nóvember 2007 tilkynnti PFS formlega til Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) drög að ákvörðun um markað 11, ásamt viðaukum, í samræmi við ákvæði 1. mgr. 7. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun, og tilmæli skv. 7. gr. rammatilskipunar¹. Með bréfi, dags. 10. desember 2007 barst PFS álit ESA á framangreindum drögum. Í álitinu þessu kemur fram að ESA gerir engar athugasemdir við drög PFS að ákvörðun um markað 11.

Uppfærða greiningu á markaði 11 er að finna í viðauka A með ákvörðun þessari. Athugasemdirnar sem bárust er svarað í viðauka B og álit ESA er að finna í viðauka C með ákvörðun þessari.

¹ Tilmæli Eftirlitsstofnunar EFTA frá 14. júlí 2004 um tilkynningar, fresti og samráð sem kveðið er á um í 7. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2002/21/EB um sameiginlegan regluramma um rafræn fjarskiptanet og -þjónustu (nr. 193/04/COL), EES-viðbætur nr. 21, frá 27.4.2006 (íslensk útgáfa).

1. Útnefning fyrirtækis með umtalsverðan markaðsstyrk

Með hliðsjón af skilgreiningu og greiningu á samkeppni á markaði 11 og í samræmi við 2. mgr. 17. gr. sbr. 18. gr. fjarskiptalaga hefur PFS ákveðið að útnefna Mílu ehf. með umtalsverðan markaðsstyrk á heildsölumarkaði fyrir aðgang að heimtaugum.

2. Álagning kvaða

Í samræmi við 27. gr. fjarskiptalaga hefur PFS ákveðið að leggja eftirfarandi kvaðir á Mílu ehf. vegna útnefningar fyrirtækisins með umtalsverðan markaðsstyrk á heildsölumarkaði fyrir aðgang að koparheimtaugum. Að mati PFS eru þessar kvaðir bæði í samræmi við þau markmið sem fram koma í ramma- og aðgangstilskipunum ESB og ákvæðum laga um fjarskipti og viðeigandi fyrir það tímabil sem gert er ráð fyrir að líði þar til viðkomandi markaður verður greindur aftur. PFS telur að kvaðirnar séu til þess fallnar að auka samkeppni á viðkomandi markaði. Varðandi nánari umfjöllun um kvaðirnar þá vísar PFS til uppfærðar greiningar á markaði 11, sbr. viðauka A.

2.1. Kvöð um að veita aðgang að koparheimtaugum og tengdri aðstöðu.

Með heimild í 28. og 34. gr. fjarskiptalaga leggur PFS kvöð á Mílu ehf. um að verða við eðlilegum og sanngjörnum beiðnum um sundurgreindan aðgang að heimtaugum í formi koparlína og tengdri þjónustu á heildsölustigi hvort sem um er að ræða fullan aðgang eða skiptan aðgang að efra eða neðra tíðnisviði. Sanngjörn beiðni um fullan eða skiptan aðgang að koparheimtaug telst vera beiðni um heimtaug sem ekki verður í annarri notkun á þeim degi sem ný notkun er ráðgerð. Hafa ber í huga rétt hvers notanda til alþjónustu um nettengipunkt svo og nauðsyn þess að varðveita heildstæði netsins. Mílu ehf. er einungis heimilt að takmarka aðgang að og notkun á heimtaugum á grundvelli grunnkrafna er varða rekstraröryggi fjarskiptanetsins í neyðartilfellum, samstæði þess og í rökstuddum tilvikum rekstrarsamhæfni þjónustukerfa og verndun gagna. Míla ehf. skal verða við umsóknum fjarskiptafyrirtækja um efri tíðnihluta koparheimtauga fyrir gagnaflutning jafnvel þó að neðri tíðnihlutinn sé ekki í notkun fyrir talsímabjónustu. Kvaðir um aðgang fjarskiptafyrirtækja að koparheimtaugum skulu einnig gilda fyrir hluta heimtauga, t.d. frá tengiskáp í götu inn í byggingu notenda.

Míla ehf. skal verða við öllum sanngjörnum beiðnum um samhýsingu tilheyrandi búnaðar sem tengist koparlínunum og þjónustu. Skylda til að bjóða samnýtingu eða samhýsingu leggst á Mílu ehf. varðandi þá aðstöðu sem fyrirtækið hefur yfir að ráða þ.m.t. í byggingum og annarri aðstöðu. Gjöld fyrir aðgang skulu vera byggð á sögulegum kostnaði eða öðrum aðferðum sem PFS mælir fyrir um hverju sinni. Míla ehf. skal heimila öðrum fjarskiptafyrirtækjum að setja nýja koparstrengi í rör Mílu ehf. sem ekki eru fullnýtt. Skylda til samhýsingar og samnýtingar nær til beiðna sem eru sanngjarnar og hafa ekki för með sér mikla aukningu á fjárhagslegri byrði. Sanngjörn beiðni um samhýsingu telst vera beiðni um laust rými í húsnaði Mílu ehf. en undir slíka skilgreiningu getur einnig fallið beiðni sem hefur í för með sér stækkun/nýbyggingu húsnaðis. Ef skylda til samnýtingar eða samhýsingar krefst breytingar eða stækkunar skal Míla ehf. koma á móts við eðlilegar og sanngjarnar beiðnir. Náist ekki

samkomulag milli aðila um aðgang til samnýtingar eða samhýsingar getur PFS ákveðið eðlileg og sanngjörn verð og skilyrði fyrir aðganginum.

Míla ehf. skal veita aðgang að stoðkerfum og upplýsingum sem nauðsynlegar eru til þess að koparheimtaugarnar nýtist fyrir þann tilgang sem þær eru leigðar fyrir. Slíkur aðgangur getur verið:

- 1) Rekstrarstuðningur.
- 2) Gagnagrunnur til aflu upplýsinga áður en pantað er.
- 3) Afhending.
- 4) Pantanir.
- 5) Viðhald.
- 6) Bilana afgreiðsla.
- 7) Reikningagerð.

Umsóknir um aðgang að koparheimtaugum og tengdri aðstöðu eins og húsnæði skal Míla ehf. afgreiða eins fljótt og auðið er enda séu þær sendar með rafrænum hætti. Mílu ehf. er óheimilt að veita deildum sínum eða tengdum fyrirtækjum forgang í afgreiðslu á kostnað annarra fjarskiptafyrirtækja. Synjun á aðgangi skal vera send með rafrænum hætti og innihalda rökstuðning fyrir ákvörðuninni. Rökstuðningurinn verður að innihalda allar upplýsingar sem þarf til að hægt sé að leggja mat á réttmæti synjunarinnar. Umsækjendur um aðgang skulu hafa aðgang til jafns við fyrirtæki innan Símasamstæðunnar að afgreiðslukerfi Mílu ehf. í þeim tilgangi að fylgjast með stöðu umsókna sinna og einnig til þess að fá upplýsingar um viðhald og viðgerðir heimtauga og um reikningagerð.

Aðgang sem Síminn og síðar Míla hafa veitt öðrum fjarskiptafyrirtækjum hvort sem er með framboði á heimtaugaleigu eða með aðgangi að aðstöðu má ekki draga til baka nema með samþykki PFS. Míla ehf. skal tryggja að sú þjónusta, sem er fyrir hendi, standi áfram til boða í hæfilegan tíma og að einungis sé heimilt að fella niður þjónustu að höfðu samráði við hlutaðeigandi notendur og með samþykki PFS. Ef þjónusta er lögð niður skal tilkynna hlutaðeigandi fjarskiptafyrirtækjum um fyrirhugaðar breytingar eins fljótt og unnt er og eigi síðar en 6 mánuðum fyrir áætlaða breytingu.

2.2. Kvöð um jafnræði

Með heimild í 30. gr. laga um fjarskipti leggur PFS þá kvöð á Mílu ehf. að gæta jafnræðis við leigu koparheimtauga. Míla ehf. skal veita öllum leigjendum heimtauga þ.m.t. eigin deildum og tengdum fyrirtækjum, þjónustu með sömu skilmálum, afgreiðsluhraða, verðum, gæðum og framboði. Míla ehf. skal senda PFS fyrir 1. júlí ár hvert skriflegt yfirlit úr bókhaldi um það hvernig jafnræði í verðum hefur verið viðhaldið.

Þær upplýsingar sem Míla ehf. öðlast frá öðru fyrirtæki við gerð samninga um aðgang eða að loknum samningum skulu eingöngu notast í þeim tilgangi sem þær voru veittar og skulu á öllum stigum meðhöndlaðar sem trúnaðarmál. Óheimilt er að afhenda upplýsingarnar öðrum, þar á meðal öðrum deildum fyrirtækis, tengdum fyrirtækjum eða samstarfsaðilum.

2.3. Kvöð um gagnsæi

Með heimild í 29. gr. fjarskiptalaga leggur PFS kvöð á Mílu ehf. um að viðhafa gagnsæi við leigu koparheimtauga. Míla ehf. skal birta opinberlega upplýsingar sem varða aðgang að koparheimtaugum, t.d. um bókhald fyrir heimtaugarnar, tæknilýsingar, einkenni neta, skilmála og skilyrði fyrir afhendingu og notkun og gjaldskrá.

Míla ehf. skal viðhalda og uppfæra eftir þörfum viðmiðunartilboð fyrir leigu koparheimtauga í heildsölu. Birting á vefsíðu Mílu ehf. telst fullnægjandi. Viðmiðunartilboðið skal vera sundurliðað í samræmi við viðauka við reglugerð nr. 199/2002 um sundurgreindan aðgang að heimtaugum. Viðmiðunartilboð og breytingar á því skal leggja fyrir PFS til samþykktar fyrir birtingu. Uppfært viðmiðunartilboð skal lagt fyrir PFS eigi síðar en sex mánuðum eftir birtingu ákvörðunar þessarar.

Míla ehf. skal birta opinberlega í samvinnu við PFS bókhaldsupplýsingar um afkomu í rekstri koparheimtauganetsins.

Með tilvísun í c. lið 2. mgr. 28. gr. laga um fjarskipti leggur PFS þá skyldu á Mílu ehf. að heimila öðrum opin aðgang að tæknisniðflötum, samskiptareglum eða annarri tækni sem er nauðsynleg til að tryggja gagnvirka þjónustu (tenging við önnur net).

2.4. Kvöð um bókhaldslegan aðskilnað

Með heimild í 31. gr. fjarskiptalaga leggur PFS kvöð á Mílu ehf. um að skilja í bókhaldi rekstur koparheimtauga frá öðrum rekstri. Aðskilnaði skal haga með þeim hætti sem lýst er hér á eftir.

Við framkvæmd á bókhaldslegum aðskilnaði skal Míla ehf. færa bókhald sitt á þann hátt að hægt verði að skipta öllum tekjum og kostnaði niður á rekstrareiningar sem tengja má mismunandi þjónustu. Aðskilið bókhald grundvallast á meginreglunni um orsakasamhengi þ.e. kostnaði og tekjum skal skipt niður á þá þjónustu eða vörur sem skapa kostnaðinn eða tekjurnar. Kostnaði við rekstur neta og/eða þjónustu skal deilt niður á rekstrareiningar með verkgrundaðri kostnaðargreiningu sem byggir á þeirri aðferð að greina kostnað eftir aðgerðum sem framkvæmdar eru í viðkomandi rekstrareiningu. Sá hluti kostnaðarins sem ekki er hægt að skipta á grundvelli beinnar eða óbeinnar kostnaðarskiptingar þ.e. kostnaður sem ekki er hægt að heimfæra með samanburði við aðra kostnaðarliði skal merktur sérstaklega í bókhaldi Mílu ehf.

Aðgreiningu í bókhaldi skal háttáð með tilliti til tekna, kostnaðar, eigna og skulda fyrir koparheimtaugar. Mílu ehf. ber að afhenda PFS árlega sérgreindan rekstrar- og efnahagsreikning fyrir heimtaugaleigu ásamt yfirliti yfir skiptingu á óbeinum kostnaði sem ekki er hægt að heimfæra með samanburði við aðra kostnaðarliði. Ofangreind yfirlit þurfa að hafa borist stofnuninni fyrir 1. apríl ár hvert fyrir árið á undan. Míla ehf. skal skila álitserð óháðs endurskoðunaraðila til PFS um að samræmi sé milli lýsingar Mílu ehf. til PFS á því hvernig kostnaði sé skipt og framkvæmdar á bókhaldslegum aðskilnaði Mílu ehf. Athuga skal hvort þau reikningsskil sem Mílu ehf. er gert skylt að afhenda PFS séu í samræmi við lög og

reglur, gefi glögga mynd af afkomu og efnahag félagsins og sé í samræmi við góða reikningskilavenju. Í álitsgerðinni þarf að lágmarki að koma fram:

1. Niðurstöður þess aðila sem framkvæmir skoðunina.
2. Yfirlit yfir öll tilvik þar sem ósamræmi er til staðar.
3. Tillögur þess sem framkvæmir skoðunina um úrbætur og áhrif þeirra.
4. Ítarleg lýsing á því hvernig staðið var að skoðuninni.
5. Samandregnar fjárhags- eða bókhaldsupplýsingar (t.d. ályktun varðandi dreifingu á sameiginlegum kostnaði og breytingu á mati á eignum til sviptivirðis).

Birta skal ofangreinda álitsgerð á vef Mílu ehf. og skal hún birt eins fljótt og unnt er eftir að reikningsári lýkur.

2.5. Kvöð um eftirlit með gjaldskrá

Með heimild í 32. gr. laga um fjarskipti leggur PFS kvöð á Mílu ehf. um að ákveða gjaldskrá fyrir leigu á koparheimtaugum og tengda aðstöðu á grundvelli kostnaðar og að sæta eftirliti PFS með gjaldskránni. Gjaldskrá fyrir aðgang að koparheimtaugum og tengdri aðstöðu skal byggjast á kostnaði, þ.m.t. eðlilegri arðsemi af bundnu fjármagni. Sundurliðun á leigu fyrir aðgang skal vera sem hér segir:

- Mánaðarlegt grunnverð sem ávallt má krefjast óháð notkun heimtaugarinnar.
- Mánaðarlegt aukagjald fyrir skiptan aðgang, þ.e. fyrir aðgang að efri hluta tíðnisviðs heimtaugarinnar með xDSL eða samsvarandi tækni.
- Gjöld fyrir hýsingu og aðgang að aðstöðu sem tengist aðganginum að koparheimtaugum.

Þegar aðgangur skiptist á milli tveggja mismunandi fjarskiptafyrirtækja skal sá greiða grunnverðið sem hefur aðgang að neðra tíðnisviði á koparheimtauginni en hinn greiðir aukagjaldið.

Grunnverð koparheimtauga skal miðast við árlegan rekstrarkostnað heimtaugakerfisins um land allt sem skal byggja á sögulegum kostnaði. Við árlegan rekstrarkostnað er heimilt að bæta afskriftum af fjárfestingum sem ekki er búið að afskrifa og hæfilegum hagnaði að mati PFS. Niðurstaðan skal gilda sem meðalgrunnverð fyrir landið allt. Aukagjaldið fyrir skiptan aðgang skal miðast við viðbótarkostnað Mílu ehf. af því að veita skiptan aðgang.

Allar breytingar á gjaldskrá Mílu ehf. vegna heimtaugarleigu þarf að tilkynna til PFS og munu þær ekki öðlast gildi nema með samþykki PFS.

Í samræmi við 3. mgr. 32. gr. laga um fjarskipti leggur PFS þá kvöð á Mílu ehf. að gera kostnaðarlíkan fyrir heimtaugar sem sýni hvernig kostnaðarliðir eru heimfærðir á mismunandi

kostnaðarbera og staði. Jafnframt áskilur PFS sér þann möguleika að nota heimild laganna til að taka mið af rekstri sambærilegrar þjónustu sem rekin er á hagkvæman hátt. PFS mun jafnframt meta út frá niðurstöðu kostnaðargreiningarinnar hvort hentugra er að styðjast við LRIC² aðferð frekar en að byggja á sögulegum kostnaði við ákvörðun gjaldskrár. Míla ehf. skal ljúka gerð kostnaðarlíkansins eigi síðar en sex mánuðum eftir birtingu ákvörðunar þessarar.

Kvöð er lögð á Mílu ehf. um kostnaðarbókhald yfir rekstur koparheimtauga sem fangar, ber kennsl á, metur og dreifir viðkomandi kostnaði. Skal Míla ehf. afhenda PFS lýsingu á kostnaðarbókhaldinu og birta helstu kostnaðarflokka og reglur sem notaðar eru til að úthluta kostnaði og skila til PFS skýrslu frá óháðum endurskoðanda um að samræmi sé á milli lýsingar Mílu ehf. og útfærslu í bókhaldskerfi.

3. Gildistaka ákvörðunar og kæruleið

Þessi ákvörðun tekur gildi frá þeim degi sem hún er birt og verður í gildi þar til annað er ákveðið af Póst og fjarskiptastofnun.

Ákvörðun þessi er kæránleg til úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála sbr. 13. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun. Kæran skal berast úrskurðarnefnd innan fjögurra vikna frá því viðkomandi varð kunnugt um ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar.

Reykjavík, 21. desember 2007.

Hrafnkell V. Gíslason

Inga Helga Jónsdóttir

Meðfylgjandi:

Viðauki A – greining á markaði 11

Viðauki B – athugasemdir hagsmunaaðila og niðurstöður úr samráði vegna greiningar á markaði 11

Viðauki C – álit ESA

Afrit til:

Samkeppniseftirlitið

ESA

² Langtíma viðbótarkostnaður